tobii dynavox

Sidesæt til TD Snap® Core First **Undervisningskort**

Indholdsfortegnelse

- 1 Ofte stillede spørgsmål
- 2 Ordforråd til TD Snap® Core First
- 4 Lad os komme i gang!
- 6 Aktivitet: Læs en bog
- 6 Aktivitet: Spil et spil
- 7 Aktivitet: Se sportsbegivenheder
- 7 Aktivitet: Restaurantbesøg
- 8 Brug Google Assistent sammen med TD Snap®
- 10 Redigering af visuelle støtter
- 11 Ændring af gitterstørrelse
- 12 Yderligere support

Ofte stillede spørgsmål

Hvad er Core First?

Core First er en samling kommunikationsværktøjer, der giver personer mulighed for at kommunikere effektivt og præcist. Sidesættet udvikler sig sammen med brugeren og er nemt at tilpasse. Det baserer sig på kerneord, der er et lille sæt fleksible ord, der udgør ca. 80 % af ordene, som vi alle bruger hver dag i mange situationer.

Hvad er formålet med alle de forskellige værktøjer?

Værktøjerne i Core First samarbejder om at støtte interaktion (med Emner, Støtter og Hurtigord), læse- og skrivefærdigheder (Kerneord, Ordlister og Tastatur) og Vækst (forskellige gitterstørrelser).

Hvad er fordelen ved visuelle støtter?

Visuelle støtter forklarer personen, hvad der sker i løbet af en aktivitet, hjælper med til at forstå forventninger og selvregulere. Støtterne i Core First omfatter: Først, derefter, Minitidsplan, Social fortælling, Scripts og Synlig timer. Der findes visuelle støtter på alle emnesider.

Hvordan fungerer Emner?

Emner understøtter interaktioner i specifikke miljøer eller om særlige emner. Det er hovedsageligt frasebaserede beskeder, der giver en person mulighed for hurtig og effektiv kommunikation. Vi anbefaler at tilpasse Emner med beskeder, der giver mening for personen for at gøre dem så effektive som muligt.

Emner giver personer mulighed for at deltage i meningsfulde samtaler og vise, hvad de ved også ud over niveauet for deres aktuelle sprog-, læse- og skrivefærdigheder.

Hvordan fungerer Værktøjslinjen?

Værktøjslinjen giver adgang til de forskellige kommunikationsværktøjer, som der kan være brug for på alle sider. Du kan skjule knapper på eller føje knapper til Værktøjslinjen.

Hvordan øger jeg ordforrådet?

Der findes to metoder til forøgelse af ordforrådet i Core First. Du kan forøge gitterstørrelsen. Ordforrådet placeres på relativt samme sted, men du skal muligvis foretage nogle justeringer. Eller du kan forøge ordforrådet ved at starte med et større gitter, end du tror, at du har brug for, og så skjule knapper. Du kan så gøre knapper synlige, efterhånden som personen bliver dygtigere, for at forøge vedkommendes ordforråd.

Ordforråd til TD Snap® Core First

Kerneord

Et lille sæt med ofte brugte ord, der kan kombineres og danne selvstændige beskeder.

🔄 🏦 🚯 Q			ø			۵ <i>4</i>
				EX	Abc X	
 • 	?		_		$\bigcirc$	
o °	(?)	Ś	23	<u></u>	* -	A °
() °	$\times$	Ó	5	$\rightarrow$	a	on if O
		©	-		&	(a) 💥 °
	Ŷ	O .	3-1	-		.,!?' °
	+ °	+ °	(	+ °	~	ABC © ABS ABD

Emner

Forudinstallerede beskeder, der er inddelt efter kommunikativt indhold, der knytter sig til en bestemt situation eller et bestemt miljø.

🟵 🏦 🚯 Q						© 7
				EX	Abc X	
 • 	0	0	0	٥	٥	٥
o °	S °	° 🛃		×°	°	R P °
() °		B	•	•	8 ⁸ 80 °	
	°	°≣¶	K°		r	€ € €
••••••••••••••••••••••••••••••••••••••	<u>≁∎</u> ● ≪ ()	ÅÅ °	∕ ≮°		°	•
	M°	° 🖨	🍰 °	_₽¶°	₽́^°	*

Ordlister og emneord

Ordlister er inddelt efter kategorier (f.eks. mad, kæledyr osv.). Emneord er inddelt efter kategorier og knyttet til et bestemt emne.

🖲 🔒 🚯 Q			•			© 11
				EX	Abc X	
 • 	tox °		~ ~ ~ ~	007 °		
o °	() 4:03	0	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	© _ළ ඏ ⁰	• 🕑	- N
() °	0	* °		& °	🏀 °	* *
	×°	123 O	•	<u></u>	? °	? °
****************	₽ <mark>₽</mark> ₽°	•		*		
	• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	Toto °	<u> </u>	°	° ک	

Hurtigord

Små ord og sætninger, der bruges i dagligdagen til at holde samtalen i gang, få opmærksomhed eller til kommentarer.

🖲 🔒 🚯 Q			*			© 11
				EX	Abc X	
 • 	ا ا ا	7	ම _ළ ම °	? °	<u>}</u> • • • • •	Å
o °	1	e	t∔ <mark>@</mark> t∔	≠₀≠	1	≫ ‡ ≫ ‡
( ) °	- A	2	6	7	( )	
	1	v	Ģ ∉ ľ			×
• • • • • • • • • • • • • • • • • • •	*	- <u>-</u>				
	?	$\times$	?	Ŷ	?	

Værktøjslinje

Værktøjslinjen indeholder alle kommunikationsværktøjerne. Her finder du værktøjer som f.eks. Kerneord, Emner og Hurtigord.

			©			© 11
				EX	Abc X	
 • 	?	2	-	6.1	$\bigcirc$	Ê
o °	?	Ś	2	<u></u>	* -	Å
() °	$\Rightarrow$	Ó	5	$\rightarrow$	a	on if O
		 0	-	b	&	() 👷 °
••••••••••••••••••••••••••••••••••••••	Ŷ	Ø	1	- T		.,!?' °
* * * *	+ °	+ °	Ċ	+ °	~	ABC © ABS ABD

Støtter

Støtter findes under hvert emne. De hjælper personer med selvregulering ved at gøre forventninger mere konkrete, permanente og tydelige.

Først, derefter

Social fortælling (script)

positiv måde.

Viser en person, hvad der sker først, og hvad der sker derefter.

Minitidsplan

Viser rækkefølgen af et lille sæt aktiviteter.

Fortællinger, der beskriver en situation og anerkender,

hvordan en person kan føle, og forvalter det på en

Synlig timer

Viser resttiden for en aktivitet.

Kontrolpanel

Kontrolpanelet indeholder enhedskontrolknapper, såsom lydstyrke og fjernbetjening. Du kan få adgang til kontrolpanelet fra værktøjslinjen.

Redigeringsværktøj

Her kan du foretage ændringer i indhold eller indstillinger.

X

Lad os komme i gang!

På de følgende sider vises nogle aktiviteter, der hjælper dig med at komme i gang. Vælg aktiviteter, der er motiverende og engagerende i længere tid. Du kan roligt gentage aktiviteterne, da gentagelse understøtter læringen. Husk at bruge strategierne nedenfor for at være en god kommunikationspartner og skabe et miljø for vellykket kommunikation.

Identificér muligheder

Identificér tidspunkter på dagen, hvor en person kan lære og øve kommunikationsfærdigheder. Du kan f.eks. hjælpe personen med at bruge TD Snap® til at kommunikere sit valg af snack eller en film, som vedkommende gerne vil se.

)	2
(	3
C	

Skab et positivt kommunikationsmiljø

Brug disse holdninger og strategier, der tilskynder til kommunikation.

- Forudsæt kompetence "Jeg ved, at du godt kan det her."
- Fokusér på brug og ikke på test I stedet for at sige "Find bog." kan du sige "Det er læsetid. Hvilken bog skal vi læse?"
- Reagér på alle kommunikationsformer Eleven: Smiler til dig. Partneren: "Også hej med dig!"
- Vent

Partneren tæller til fem, før der hjælpes med at finde ordforrådet.

Vær rollemodel

Modellering har vist sig at være den bedste måde at lære personer at kommunikere ved hjælp af ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikation). Modellering indebærer at røre ved og bruge kommunikationshjælpemidlet, når du taler og arbejder sammen med personen.

- Modellering er at vise personen, hvordan man kommunikerer.
- Det kræver ikke, at ASK-brugeren skal gentage eller imitere.
- Modellér nøgleord men ikke alle ord, du siger.
- Modellér, mens du leder efter ordforråd.
- Det er OK at lave fejl. Det giver dig mulighed for at modellere, hvordan man retter dem.
- Modellering er ikke at quizze eller teste.

Vær på udkig efter succes

Vellykket kommunikation er mere end blot, at personen siger, hvad du forventer, når du forventer det, og hvordan du forventer det.

Succes kan omfatte:

- Øget initiativ til samspil
- Kommunikation
- Brug af flere ord
- Længere samspil
- Større glæde ved samspil
- Mere selvstændig kommunikation

Undgå disse begynderfejl!

 Du skal ikke oprette noget fra bunden af. Vi har opsat en ramme. Sæt dig ind i indholdet af TD Snap® Core First,

og tilpas det derefter til brugeren.

- Stress ikke dig selv eller brugeren for meget.
- Forvent ikke, at du kan udføre alle opgaver nøjagtigt i begyndelsen. Det er i orden at lave fejl.

Se en video om modellering.

qrco.de/bbFxkU

Aktivitet: Læs en bog

Materialer

- Læseemne i TD Snap® Core First
- En favoritbog

Forberedelse

Vælg Emner på værktøjslinjen. Find læseemnet, og gennemgå ordforrådet, før aktiviteten startes.

Trin

- 1 Introducér bogen, og vis omslaget. Snak om indholdet af bogen.
- 2 Læs alle sider, og stop ved slutningen for at give mulighed for kommunikation.
- 3 Lav pauser under læsningen for at komme med kommentarer og stille spørgsmål (f.eks. Hvad synes du indtil nu? Er bogen uhyggelig? Jeg tænker, at drengen var bange).
- Quiz ikke personen, når du har læst bogen. Spørg i stedet om, hvad personen følte, eller hvad vedkommende tænkte om fortællingen.

Nyttige råd

- Hvis en sætning gentages i fortællingen, og der er en tom knap på siden, kan du programmere knappen med sætningen.
- Vælg knappen, når den gentagne sætning vises.
- Meddelelser såsom "Vend siden" og "Læs igen" er allerede programmeret på kommunikationshjælpemidlet.
- Kommentér alt, som barnet ser på og/eller peger på i omgivelserne. Når I er færdige, skal du bekræfte, hvor godt barnet kommunikerede med dig.
- Gennemgå bogen igen med fokus på billederne. Understreg ordene på kommunikationshjælpemidlet, der svarer til billederne, og modellér dem ved at vælge dem.

Aktivitet: Spil et spil

Materialer

- Spilemne i TD Snap® Core First
- Et favoritbrætspil eller kortspil

Idéer til spil

Uno, vendespil, ludo og billedlotteri

Forberedelse

Vælg Emner på værktøjslinjen. Find spilemnet, og gennemgå ordforrådet, før aktiviteten startes.

Trin

- 1 Introducér spillet, og gennemgå reglerne, hvis I ikke før har spillet spillet.
- 2 Start spillet, og brug det gennemgåede ordforråd.
- **3** Hold pauser, hvor I kommenterer spillet.
- 4 Afsæt tid til kommentarer, når spillet er slut.

Nyttige råd

- Se i mappen Spilord under Emneord for at finde flere ord til ordforrådet.
- Meddelelser såsom "Min tur", "Spil igen" og "Jeg kan ikke lide spillet" er allerede programmeret på kommunikationshjælpemidlet.
- Lad brugeren holde styr på medspillernes tur (min tur, din tur) ved at vælge de tilhørende knapper.

Aktivitet: Se sportsbegivenheder

Materialer

- Sportsemne i TD Snap® Core First
- En favoritsportsbegivenhed

Forberedelse

Vælg Emner på værktøjslinjen. Find sportsemnet, og gennemgå ordforrådet, før aktiviteten startes.

Trin

- Introducér sportsbegivenheden, som l overværer, og gennemgå holdene, der spiller.
- 2 Vis, hvordan du navigerer og aktiverer knapper for at lave sjove kommentarer under kampen.
- Gennemgå eventuelle vellykkede kommunikationsforsøg efter aktiviteten (f.eks. "Jeg kunne rigtig godt lide, at du pegede på bolden for at vise mig, at du syntes om kampen").

Nyttige råd

- Brug redigeringsknappen til at føje dit favorithold til knappen, der viser "Favorithold []".
- Meddelelser såsom "Er der kamp i dag?", "Jeg elsker det her hold" og "De er rædselsfulde" er allerede programmeret på kommunikationshjælpemidlet.
- Programmér eventuelt et sjovt slogan for dit hold ind på en ledig knap.

Aktivitet: Restaurantbesøg

Materialer

- Spisestedsemnet i TD Snap®
   Core First
- En favoritrestaurant

Forberedelse

Vælg Emner på værktøjslinjen. Find spisestedsemnet, og gennemgå ordforrådet, før aktiviteten startes.

Trin

- 1 Snak om at tage hen til restauranten.
- 2 Du kan begynde at modellere ordforråd, før du ankommer til restauranten. Vælg f.eks. knappen "Lad os gå ud og spise".
- 3 Modellér ved hjælp af kommunikationshjælpemidlet under måltidet på restauranten.
- Gennemgå eventuelle vellykkede forsøg på kommunikation efter måltidet. (F.eks. "Jeg var klar over, at jeg skulle række dig brødet, da du trykkede på "mere").

Nyttige råd

- Beskeder såsom "Kan vi gå ud at spise?" og "Jeg holder meget af stedet her" er allerede programmeret på kommunikationshjælpemidlet.
- Tilskynd alle ved bordet til at deltage, inkl. serveringspersonalet.

Brug Google Assistent sammen med TD Snap®

Siderne til Google Assistent i TD Snap® er inddelt efter funktion. Med knapperne på siderne kan du styre daglige opgaver, afspille musik og stille spørgsmål. Du kan også bruge knapperne til omverdenskontrol.

Sådan finder du siderne til Google Assistent i TD Snap®:

1 Vælg Kontrolpanel på værktøjslinjen.

2 Vælg Google Assistent.

Ikonerne viser udstyret, du skal bruge for at bruge knappen.

Der kræves ingen yderligere hardware.

Du skal bruge en Google Nest Mini eller en højttaler med Google Assistent.

Der kræves intelligente kontakter, pærer og/eller termostat.

Råd til godt resultat:

- Hvis du spiller meget høj musik, bliver det svært at slukke for musikken eller give kommandoer.
- Prøv andre ord, eller vær mere konkret, hvis du ikke får det forventede svar, når du sender en kommando til Google. Eksempel: Hvis "OK Google. Tænd lyset" ikke virker, kan du prøve "OK Google. Tænd lyset i alrummet."
- Husk at sige "OK Google" før kommandoen, når du bruger en ekstern Google-højttaler.
- Sørg for at have en metode til at ringe efter hjælp og et reservesystem til omverdenskontrol.
- Spil virker bedst, når de ikke kræver bestemte kommandoer og giver masser af tid til svar.

Almindelige spørgsmål om Google Assistent

Skal jeg bruge appen Google Home?

Ja, du skal have Google Home på din telefon eller tablet-pc, hvis du har købt ekstra udstyr (fx Google Nest Mini, intelligente stik osv.).

Skal jeg have en konto hos Google?

Ja, du skal have en gratis konto hos Google for at bruge Google Assistent. Du skal slutte din Google-konto til TD Snap® (*Redigér > Bruger > Tilslut Google*).

Kan jeg lytte til musik?

Ja, du skal bruge en ekstern Google-højttaler (f.eks. Google Nest Mini, Google Home Nest osv.). Du skal sørge for, at kommunikationshjælpemidlet fortsat kan høre dig over musikken.

Kan jeg styre lysene i mit hjem?

Ja, du kan styre lysene i dit hjem med det rigtige udstyr.

Jeg har et intelligent apparat i mit hus. Kan jeg kontrollere apparatet med Google Assistent?

Ja. Få flere oplysninger ved at læse vejledningen, der fulgte med apparatet.

Kan jeg bruge Google Assistent til nødopkald?

Nej. Google Assistent kan IKKE foretage nødopkald.

Hvordan får jeg support?

Kontakt Tobii Dynavoxs tekniske support, hvis du har problemer med softwaren til TD Snap®.

Gå til producentens websted, hvis du har problemer med intelligent udstyr.

Googles support til fejlfinding

qrco.de/GoogleAssistantExplore qrco.de/GoogleAssistantHelp qrco.de/GoogleNestHelp

Læs hele vejledningen til Google Assistent for TD Snap®.

qrco.de/gatdsa

Redigering af visuelle støtter

🔄 🏦 🚯 Q I 🕉 📱 Støtter: Transport Ξ× Abc X Slet Oplæs Ryd € $(\mathbf{ })$ Ð 2 *** ***² *****³ 7+2 Synlig timer Vente på bus Kører i bus Transport Bus € $\bigcirc$

find siden Støtter, der indeholder den visuelle støtte, der skal redigeres.

2 Vælg Redigér.

🛞 🏦 🚯 C	2	🚆 Støtte	er: Transport		G Vu	dført
				EX	Abc X	
Oplæs				Ryd	Slet	
•	$\bigcirc$	2 + 2	712			\$
Retur	Synlig timer	Vente på bus	Kører i bus	Transport	Bus	
•	+	+	+	+	+	Ē
Kerneord						Ø

3 Vælg knappen til støtten, der skal redigeres.

*	Knap Side Sidesæt Bruger System	
Indhold	C Etiket Kører bus × § Aktiv tindh	old V
Link til side	S Meddeleise Kareri bus	nal 🌣
Indstillinger	A O T	
	iii Minitidsplan Busstoppested: Først Vente ved busstoppested, Næste Blive tilbage, Derefter Ve $ ightarrow$	=
	Tilføj handling	
	Knaptype	
	Normal	$\rightarrow$

4 Vælg handling (Minitidsplan, Synlig timer, Først, derefter eller Script).

5 Vælg ikonet for blyant i en vilkårlig række for at foretage ændringer.

		_					-		
$\approx$		Knap	Side	Sidesæt	Bruger	System			
Indhold	← Indh	old			Miniti	dsplan			
Typografi	Titel	Busstoppested							×
Link til side	Først	🎢 Vente ved	l busstoppe	ested					2
Indstillinger	Næste	🎒 Blive tilba	ge						\$
	Derefter	📷 Vente på	chauffør						2
	Sidst	- Fortælle o	hauffør						2
	Sig overs	krifter							On On
					Eksemp	elvisning			

6 Vælg knappen Vis eksempel i bunden af redigeringspanelet til støtten for at få vist et eksempel på dine ændringer af adfærdsstøtten.

7 Vælg **Udført**, når du er færdig.

Ændring af gitterstørrelse

Vi anbefaler, at brugerens evne til præcist at vælge knapper prioriteres højst. Den fysiske brug af kommunikationshjælpemidlet kræver øvelse. Start med en mindre gitterstørrelse. Efterhånden som brugeren vænner sig til at bruge kommunikationshjælpemidlet, kan du gå over til større gitterstørrelser. Det er nemt at ændre gitterstørrelse, og sidesættet TD Snap® Core First er designet til at placere ordforrådet det samme sted uanset gitterstørrelse.

	ælg knapper	n Redigér .				
2						
2 V	ælg fanen S	idesæt.				
	Knap	Side	Sidesæt	Bruger	System	
B V:	æla Gitterst	ørrelse				

Scan koden for at se en video om ændring af gitterstørrelse.

grco.de/bbFxkr

væig Gitterstørreise.

*	Knap Side Sidesæt Bruger System
Sidesæt	Optimerede gitterstørrelser
Gitterstørrelse	
Typografi	
Indstillinger	
Om	
	Tilpasset gitterstørrelse
	Rækker 3
	Kolonner 3

	Second		
🗲 🏦 🚯 Q	Kerneord	ි	Vdført

Yderligere support

Supportside til TD Snap® qrco.de/SnapHelp

TD Facebook Community

qrco.de/fbdadk

Teknisk support For teknisk support, bedes du kontakte os på tlf.

35151342

Youtube qrco.de/ytbdadk

Lær at redigere knapper, sikkerhedskopiere og dele sidesæt samt bruge andre funktioner i TD Snap®:

Grundlæggende undervisningskort til TD Snap $^{\scriptscriptstyle (B)}$

qrco.de/bdc4rH

Brugervejledning til TD Snap®

qrco.de/tdsumDA

Tobii Dynavoxs undervisningscenter (kun på engelsk)

learn.tobiidynavox.com